

SIKKERHETSDATABLAD

Kjemisk anker HFX

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn	Kjemisk anker HFX
Synonymer	Hilti HFX, Injectable mortar HFX 275/2/E1
Intern nr.	7284261

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Bruksområder	For innfestninger i massive og porøse materialer.
--------------	---

1.3 Opplysninger om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Leverandør	Motek as Alf Bjerkesvei 22B 0508 OSLO, Norge Tel: +47 23 05 25 00 Fax: +47 22 64 00 63 E-mail: firmapost@motek.no www.motek.no
Kontaktperson	Andreas Nilsson (E-mail: andreas.nilsson@motek.no)

1.4 Nødtelefonnummer

Nødnummer	112 / Giftinformasjonen, telefon: (+47) 22 59 13 00 WEB: http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo
-----------	---

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP)	GHS07, Advarsel Skin Irrit. 2: H315 Skin Sens. 1: H317 Eye Irrit. 2: H319 Aquatic Chronic 3: H412
--	---

2.2 Merkingselementer

CLP

Farepiktogrammer

Signalord	Advarsel
Faresetninger	Skin Irrit. 2: H315 Irriterer huden. Skin Sens. 1: H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Eye Irrit. 2: H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. Aquatic Chronic 3: H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

Inneholder hydroksypropylmetakrylat
dibenzoylperoksid

2.3 Andre farer

Oppfyller kriteriene for vPvB Nei.

Oppfyller kriteriene for PBT Nei.

Andre farer som ikke fører til klassifisering Ingen kjente farer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Ingredienser

Navn	CAS-nr	REACH-nr	Innhold	Klassifisering	Symbol
uretan metakrylat oligomer			10-20 %	Skin Irrit. 2: H315, Eye Irrit. 2: H319	GHS07, , Advarsel
hydroksypropylmetakrylat	27813-02-1		5-10 %	Skin Sens. 1: H317, Eye Irrit. 2: H319	GHS07, , Advarsel
octahydro-4,7-metano-1H-indendiyl) bis(metylen)bismetakrylat	43048-08-4	N/A	1-5 %	Skin Irrit. 2: H315, Eye Irrit. 2: H319	GHS07, , Advarsel
propylidynetrimetyl trimetakrylat	3290-92-4	01-21195421 76-41	1-5 %	Aquatic Chronic 2: H411	GHS09
dibenzoylperoksid	94-36-0	01-21195114 72-50	<2,5 %	Org. Perox. B: H241, Skin Sens. 1: H317, Eye Irrit. 2: H319	GHS01, GHS07, GHS02, , Fare
borsyre	10043-35-3	01-21194866 83-25	<0,5 %	Repr. 1B: H360FD	GHS08, , Fare

Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt Kontakt lege hvis ubehag vedvarer. Flytt straks den eksponerte til frisk luft.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Spesifikk førstehjelp Ingen spesielle førstehjelpstiltak angitt.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Innånding Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

Svelging Skyll nese, munn og svelg med vann.
Kontakt lege hvis større mengde er svelget.

Hud Vask straks forurenset hud med vann og såpe eller et mildt rengjøringsmiddel. Fjern øyeblikkelig gjennomfuktede klær og skyll huden med vann.
Kontakt lege hvis irritasjonen vedvarer.

Øyne Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Brannsløkkingsmidler	Vannusj, -tåke eller -dis, Pulver, skum eller CO ₂ ,
Brannbekjempelse	Unngå vann i konsentrert stråle direkte mot brannpunktet; vil spre ilden.
5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen	
Karakteristiske farer	Ikke brannfarlig.
Forbrenningsprodukter	Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO ₂), Nitrøse gasser (NO _x), Andre uidentifiserte giftige gasser.
5.3 Råd til brannmanskaper	
Vernetiltak ved brann	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp**6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Personbeskyttelse	Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Unngå hud-, øyekontakt og innånding av damp.
--------------------------	---

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Miljøbeskyttelse	Avrenning eller utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn er forbudt.
-------------------------	--

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprenkningsmetoder	Søl skrapes eller suges opp med absorberende materiale. Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent fylling eller mottaksstasjon.
----------------------------	--

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Avfall behandles iht. avsnitt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Forholdsregler ved bruk	Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Personer som lett får allergiske reaksjoner bør ikke håndtere produktet. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av damper. Øyedusj bør finnes på arbeidsplassen. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.
--------------------------------	--

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Forholdsregler ved lagring	Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Beskytt mot lys, også mot direkte sollys. Oppbevares utilgjengelig for barn. Lagres ved temperatur mellom 5 og 25 °C. Lagres vekk fra alle tennkilder og åpne flammer.
-----------------------------------	---

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Særlig(e) bruksområde(r)	Kontakt leverandør for ytterligere opplysninger.
---------------------------------	--

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse**8.1. Kontrollparametere**

Navn	CAS nr.	Referanse	Gj.snitt 8t.eksp.	Takverdi	Dato
dibenzoylperoksid	94-36-0	AN.	5 mg/m ³ , A		

Ingredienskommentar	AN = Liste over tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren A=Allergifremkallende, H=Hudopptak, K= Kreftfremkallende, M= Arvestoffskadelig R= Reproduksjonstoksisk, G=Maksimum grenseverdier for forurensning i pustesonen i forhold til en fastsatt referanseperiode på 8 timer, S= Korttidsverdi, T= Takverdi
----------------------------	--

Verneutstyr

Ventilasjon	Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.
8.2 Eksponeringskontroll	
Åndedrettsvern	Åndedrettsvern normalt ikke påkrevd.
Håndvern	For eksponering < 8 timer, bruk hansker av: Nitrilgummi. 0,1 mm Standard EN 374.
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm. Standard EN 166.
Verneklær	Bruk egnede verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Hygieniske rutiner	Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.
DNEL	Ingen data.
PNEC	Ingen data.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form/konsistens	Pasta.		
Farge	Grå.		
Lukt	Ester.		
Løselighetsbeskrivelse	Uoppløselig i vann.		
Tetthet (g/cm³)	1,7 (DIN 51757)	Temperatur (°C):	20
Fordampningsgrad(%)	0 % organiske løsemidler, ~8 % vann		
pH, konsentrert løsning	~6		
Viskositet (intervall)	~80 Pas (dynamisk, DIN 53788) - >20 s(kinematisk, DIN 53211/4)	Temperatur (°C):	20
Spaltningstemperatur (°C)	>60 ° (SADT)		
Flammepunkt (°C)	> 100	Metode:	DIN 53213
9.2 Andre opplysninger			
HMS opplysninger	Ingen kjente.		

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen reaktive grupper.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisering Polymeriserer ikke.

10.4. Forhold som skal unngås

Ingen kjente risikoforhold.

10.5 Uforenlige materialer

Stoffer som skal unngås Ingen kjente.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Spaltningsprodukter

Ingen farlige spaltningsprodukter ved anbefalte bruks- og lagringsbetingelser.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Sensibilisering	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Genotoksisitet	Ingen kjente arvelige eller mutagene egenskaper.
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen kjente kreftfremkallende egenskaper.
Reproduksjonstoksisitet	Ingen kjente, skadelige effekter på reproduksjonsevne, fruktbarhet eller fosterutvikling.
Innånding	Gass eller damp i høye konsentrasjoner kan irritere luftveier/lunger.
Svelging	Kan fremkalle ubehag ved svelging.
Hudkontakt	Irriterer huden. Kan gi en allergisk hudreaksjon.
Øyne	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Helsefareinformasjon	Kan gi kontaktallergi.
Opptaksvei	Hud- og/eller øyekontakt. Svelging.
Medisinsk informasjon	Symptomatisk behandling med hensyn på allergisk reaksjon.
INGREDIENS:	hydroksypropylmetakrylat
Toksisk dose, LD 50	11200 mg/kg (oral rotte)
Toksisk dose, LD 50 hud	>5000 mg/kg (hud kanin)
INGREDIENS:	propylidynetrimeyl trimetakrylat
Toksisk dose, LD 50	5,66 mg/kg (oral rotte)
Toksisk dose, LD 50 hud	16 mg/kg (hud kanin)
INGREDIENS:	dibenzoylperoksid
Toksisk dose, LD 50	7710 mg/kg (oral rotte)
Toksisk kons., LC 50	7 mg/l/4t (inh rotte)
INGREDIENS:	borsyre
Toksisk dose, LD 50	2660 mg/kg (oral rotte)
Toksisk dose, LD 50 hud	>2000 mg/kg (hud kanin)
Toksisk kons., LC 50	> 0,028 mg/l (inh rotte)

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Økotoksisitet Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produktet forventes å være bionedbrytbar.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Ingen bioakkumulering forventet.

12.4 Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet er uoppløselig i vann.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PTB/vPvB Komponenten(e) er ikke identifisert som et PBT eller vPvB stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjent informasjon.

INGREDIENS:	hydroksypropylmetakrylat
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	986 (Leuciscus idus)
Bioakkumulasjonspotensial	BCF:3,2
Fordelingskoeffisient (log Pow)	0,97
Persistens og nedbrytbarhet	94,2 % deg., 28d, Method: OECD 301E
INGREDIENS:	propylidynetrimeyl trimetakrylat
Økotoxikologiske data	Akuttgiftighet. EC50 96 timer alge 4,43 mg/l
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	2
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	>9,22 (Daphnia magna)
Bioakkumulasjonspotensial	BCF:478
Fordelingskoeffisient (log Pow)	4,39
INGREDIENS:	dibenzoylperoksid
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	0,24 (Oryzias latipes)
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	0,07 (Daphnia magna)
IC50, 72 t, Alger, mg/l	0,44 (Selenastrum)
Bioakkumulasjonspotensial	BCF:5,62
Fordelingskoeffisient (log Pow)	Komponenten er ikke bioakkumulerbar. 3,71
Persistens og nedbrytbarhet	BOD: 84 % (MITI).
INGREDIENS:	borsyre
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	>800 (Oncorhynchus mykiss)
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	10 (Daphnia Magna)
IC50, 72 t, Alger, mg/l	192 (Scenedesmus subspicatus)
Bioakkumulasjonspotensial	BCF: 0
Fordelingskoeffisient (log Pow)	-1,09

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Generelt	Klassifisert som farlig avfall etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Behandlingsmetoder	Avfall skal deponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon. Små mengder kan ødelegges ved oppvarming og deretter deponeres.
Avfallskode	08 04 09* avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer. 20 01 27* maling, trykkfarger, klebemidler og harpikser som inneholder farlige stoffer. 15 01 10* emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer. Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.
Forurenset emballasje	Følg anvisning for destruering av brukt emballasje.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Generelt	Ikke farlig gods (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO)
14.1 FN-nummer	
14.2 FN-forsendelsesnavn	
14.3 Transportfareklasse(r)	
TRANSPORT PÅ INNSJØER OG ELVER (ADN):	
14.4. Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	
Transport på innsjøer og elver - opplysninger	Ikke relevant.
14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ingen særskilte forholdsregler.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ingen IBC-kode for bulktransport offshore (MARPOL).

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen**

Regelverk	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 453/2010/EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.
Deklarasjonsnummer	302246

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Kjemisk sikkerhetsrapport (CSR) er ikke utarbeidet for dette produktet.
--------------------------------------	---

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring til setninger i avsnitt 3	H241 Oppvarming kan forårsake brann eller eksplosjon. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H360FD Kan skade fruktbarheten. Kan gi fosterskader. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
---	---

*** Informasjon som er revidert siden forrige versjon av sikkerhetsdatabladet**

Revisjonskommentar	Revisjon 23.04.2009, nr. 1: erstatter sikkerhetsdatablad av 13.11.2008. Utarbeidet i hht. ATP 30. Ingen endring av sammensetning. Endret klassifisering fra Xi, R36/38, R43 til Xi, R43. Revisjon 19.03.2010, nr. 2: erstatter sikkerhetsdatablad av 23.04.2009. Ingen endring av sammensetning eller produktets klassifisering. Revisjon 23.02.2011, nr. 3: erstatter sikkerhetsdatablad av 19.03.2010. Endret klassifisering for cas.nr. 94-36-0. Ingen endring av sammensetning eller produktets klassifisering. Revisjon 30.10.2011, nr. 4: erstatter sikkerhetsdatablad av 23.02.2011. Utarbeidet i hht. ATP 30. Endret sammensetning. Endret klassifisering fra Xi, R43 til Xi, R36/38, R43. Revisjon 20.03.2013, nr. 5: erstatter sikkerhetsdatablad av 30.10.2011. Utarbeidet i CLP-format. Ingen endring i sammensetning. Endret merking til H315-H317-H319. Revisjon 30.09.2015, nr. 6: erstatter sikkerhetsdatablad av 20.03.2013. Ingen endring av sammensetning eller produktets klassifisering.
Utarbeidet av	Essenticon AS, Leif Weldingsvei 18, N-3208 Sandefjord, Norge. E-mail: post@essenticon.no. Tlf.: +47 33 42 34 50 - Fax: +47 33 42 34 59 www.essenticon.com
Utstedelsesdato	13.11.2008
Endret dato	30.09.2015
Revisjonsnr.	6
Revisjonsnr. / erstatter datablad av dato	20.03.2013
Databladstatus	CLP 04 ATP
Signatur	R. E. Lunde
Forbehold om ansvar	Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende regelverk og nasjonal lovgivning. Informasjonen er basert på sist tilgjengelige data og er kun gjeldende for produktets tiltenkte bruksområde.